

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ»</p> <p>Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u> Спеціальність: <u>122 Комп'ютерні науки</u> Рік навчання: <u>1-й, семестр 1-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>3 кредити</u> Назва кафедри: <u>Історії України та філософії</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	к.ф.н., ст. викладач Макаров Зоріслав Юрійович
Контактна інформація лектора (e-mail)	makarov@vsau.vin.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Філософія» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 90 год.: лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год., самостійна робота – 60 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

Під час вивчення дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з таких дисциплін: «Українська мова та етнокультурологія», «Основи права».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Іноземна мова», «Історія України», «Охорона праці та безпека життєдіяльності», «Програмування».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Філософія» спрямована на отримання здобувачами знань про основні філософські системи й концепції на основі освоєння філософського способу збагнення світу і розвитку критичного мислення.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Прилучити студента при знайомстві зі світом філософських систем і концепцій до філософського способу збагнення навколишнього світу, що включає різні прийоми критичного мислення.

Завдання вивчення дисципліни

При вивченні дисципліни «Філософія» передбачається сформувані та збагатити культуру мислення та світоглядну культуру здобувача (оперування поняттями і судженнями, визначення суттєвого, розкриття взаємозв'язків і протиріч; застосування розмаїття методологічних підходів до істини і взаємодії

зі світом) та її практичне застосування у самостійних роздумах, поглядах, переконаннях; сприяти засвоєнню загальнолюдських цінностей та пріоритетів; ознайомити з основними філософсько-теоретичними системами сучасності та в історії філософії, їх проблематикою, методами, мовою; сформувати навички критичного відношення до дійсності, виявляючи можливості, засоби та напрямки її зміни та розвитку; сприяти підвищенню творчого потенціалу особистості; зважаючи на те, що освоєння філософії багато в чому пов'язано з засвоєнням її понятійної мови, необхідно роз'яснення та засвоєння змісту ключових філософських категорій як при викладі відповідних тем, так і під час самостійного користування студентом довідковою літературою.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральну компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі комп'ютерних наук або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів інформаційних технологій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК6. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями;

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК9. Здатність працювати в команді;

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним;

ЗК13. Здатність діяти на основі етичних міркувань;

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК6. Здатність до системного мислення, застосування методології системного аналізу для дослідження складних проблем різної природи, методів формалізації та розв'язування системних задач, що мають суперечливі цілі, невизначеності та ризику.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

PH1. Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області комп'ютерних наук;

PH19. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу;

PH20. Відтворювати моральні, культурні, етичні, духовні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Предмет та функції філософії. Навчання в сучасних умовах комплексності та невизначеності.	2	2	8
2	Тема 2. Філософія Стародавнього Сходу та античного світу. Альтернативи способу життя і пізнання.	2	2	8
3	Тема 3. Філософія епохи Середньовіччя та Відродження, Нового часу та епохи Просвітництва. Зміни джерел пізнання.	2	2	8
4	Тема 4. Німецька класична філософія. Некласична філософія. Критика пізнання, моралі й цінностей.	2	2	8
5	Тема 5. Проблема буття в філософії. Філософські проблеми відношення людини і природи.	2	2	7
6	Тема 6. Філософія пізнання світу. Людське мислення в системі наукового дослідження: пошук інформації та прагнення істини.	2	2	7
7	Тема 7. Проблема людини в філософії. Особиста свобода між природністю, духовністю, командою і технікою.	2	1	7
8	Тема 8. Основні проблеми соціальної філософії. Права, обов'язки і цінності особи в громадянському суспільстві.	2	1	7
Разом		16	14	60

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента організується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність розв'язувати наукові та практичні завдання.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач є не припустимим порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи здобувача

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (презентації за заданою проблемною тематикою)	10	протягом семестру	Контроль за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	10	2 рази на семестр	Тестування у системі Moodle
Разом		60		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Адо П. Філософія як спосіб життя: пер. з фр. Київ: Новий Акрополь. 2020. 312 с.
2. Бичко І., Табачковський В., Бичко А., Ярошовець В. Філософія Київ: ЦНЛ, 2019. 648 с.
3. Гнатюк Я.С. Аналітика філософії: навч. пос. Київ: Кондор-Прес, 2020. 236 с.
4. Лютий Т. Пригоди філософських ідей західного світу (від давнини до сучасності). Київ: Темпора, 2019. 384 с.

5. Макаров З. Ю. Філософія. Ч. 1. Історія розвитку філософської думки: навч. пос. Вінниця: ФОП Кушнір, 2020. 232 с.

6. Фюрст М., Тринкс Ю. Філософія; [пер. з нім.]. Київ: Дух і Літера, 2019. 544 с.

7. Хамітов Н., Гармаш Л., Крилова С. Історія філософії. Проблема людини. Київ: ЦУЛ, 2020. 393 с.

Додаткова література

1. Енафф М. Ціна істини. Київ: Дух і Літера, 2019. 512 с.

2. Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей. В 4-х т.; пер. з фр. Київ: Дух і Літера. 2009.

3. Кузнецов В. Сутність і ознаки Просвітництва. *Sententiae*. 2016. №2. С. 94–112.

4. Панафідіна О. Що таке класична філософія? *Філософська думка*. 2019. №1. С. 74–86.

5. Паттон М., Кеннон К. Філософія; пер. з англ. Київ : РІДНА МОВА, 2017. 176 с.

6. Петрушенко В.Л. Структура і розвиток знання: закономірності пізнавального процесу. *Humanitarian Vision*. 2018. Vol. 4, № 2. Р. 46–50.

7. Петрушенко В.Л. Тлумачний словник основних філософських термінів. Львів : Вид-во Національного ун-ту «Львівська політехніка», 2009. 264 с.

8. Петрушенко В.Л. Філософія: Вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії : навч. посіб. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2014. 594 с.

9. Почепцов Г. Від покемонів до гібридних війн: нові комунікативні технології ХХІ століття: мон. Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2017. 260 с.

10. Сайтарли І., Іщенко О., Приятельчук А. Нариси з сучасної філософії: Навч. пос. За ред. Л. Губерського. Київ: «ВАДЕКС», 2016. 370 с.

11. С'єдін О. Дефініція міфу: у пошуках інклюзивного підходу. *Наукові записки НАУКМА. Філософія та релігієзнавство*. 2019. Том. 4. С. 58–66.

12. Слотюк П.В. Сила досвіду повсякдення. *Гілея*. 2018. № 131. С. 313–316.

13. Стейнберг Д. Філософія для життя. Пізнати себе краще: зб. філософських есеїв. пер. з ісп. Київ: Новий Акрополь. 2014. 167 с.

14. Філософський енциклопедичний словник. Під. ред. В.І.Шинкарука. Київ, 2002. 743 с.

15. Makarov Z., Shvets L. Development of philosophical ideas about nature in retrospect of the current environmental crisis. *Socio-humanitarian development of Ukrainian society in the epoch of modernity and current postmodern transformations: Collective monograph*. Bielkin I., etc. Boston, USA: Primedia eLaunch. 2022. P. 125-150.

Інформаційні ресурси

1. Нова бібліотека Софії-Мудрості. URL: <https://www.newlib.org.ua/kataloh-elektronnykh-bibliotek/>
2. Електронна бібліотека кафедри філософії та методології науки філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/index.htm>
3. Всеукраїнська газета для науковців та освітян «Світ» URL: <https://svit.kpi.ua/>
4. Інститут філософії НАН України імені Григорія Сковороди. URL: <http://www.filosof.com.ua/>
5. Наукова періодика України. URL: <http://www.nbuuv.gov.ua/portal/natural/Ebtp/index.html>
6. Філософська енциклопедія Стенфордського університету (англійською мовою). URL: <http://plato.stanford.edu/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Відповіді на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	5
4	Індивідуальні та групові творчі завдання	10
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Відповіді на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	5
4	Індивідуальні та групові творчі завдання	10
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до іспиту. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни